

Stand van zaken

Reeënbeheer laat sterke toename zien eerste kwartaal 2026

Het beheerjaar voor reeën is op 1 augustus 2025 van start gegaan. In de periode tot en met 31 maart 2026 zijn in totaal 1.442 reeën beheerd in het kader van verkeersveiligheid. Het betreft 312 bokken, 454 geiten en 676 kalveren. Het beheerjaar 2025 liep [tot en met 31 maart](#). Voor het nieuwe beheerjaar, dat is gestart op 1 april 2026, zijn de benodigde werkplannen, machtigingen en wildmerken inmiddels door de Faunabeheereenheid Fryslân uitgegeven aan de WBE's.

Vogelgriep

De maatregelen voor het geval van vogelgriep op een biologisch leghennenbedrijf in Aalsum, gemeente Noardeast-Fryslân, zijn ingetrokken. Daarmee zijn er op dit moment geen bedrijfsmatige gevallen van vogelgriep in de provincie. Via [deze link](#) kunt u de kaart van Nederland raadplegen voor een actueel overzicht van de locaties en gebieden waar maatregelen gelden ten aanzien van vogelgriep. Ontwikkelingen omtrent de vogelgriep kunt u raadplegen via onze website [\[link\]](#). Zoals in voorgaande nieuwsbrief en eerdere communicaties is de FBE nadrukkelijk met de provincie in gesprek over het tijdelijk schorsen van de verplichte toetsing adequaat gebruik, daar waar er sprake is van een verhoogd risico op besmetting. Bij toekomstige ontwikkelingen zal de FBE contact opnemen met de WBE's.

Provinciale Staten zet in op een nieuwe faunaschade-app

Provinciale Staten van Fryslân willen dat de nieuwe landelijke faunaschade-app uiterlijk voor aanvang van schadejaar 2027 beschikbaar is. [Een motie van BBB en CDA](#) over dit digitale registratiesysteem werd met [ruime meerderheid aangenomen](#). De nieuwe app moet het huidige FRS vervangen en dienen als schadedossier. Omdat goede en toegankelijke data essentieel is voor effectief faunabeheer, hebben De Staten het provinciebestuur gevraagd om binnen het IPO aan te dringen op snelle invoering van een nieuw registratiesysteem. Daarnaast moet de app gebruiksvriendelijk zijn, functies bieden voor GPS-registratie van schade en moeten faunatellingen geïntegreerd kunnen worden. FBE Fryslân zal de ontwikkelingen dan wel invoer van een nieuwe faunaschade-app nauwlettend volgen en desgevraagd bijdragen aan een spoedige totstandkoming van de app.

Schadebestrijding en Populatiebeheer

Tijdens de bestuursvergadering van 5 februari 2026 is stilgestaan bij de cijfers van afschot van brandganzen en kolganzen met als doel verjaging. Hieruit volgt de volgende verduidelijking: Hoewel kolganzen in Fryslân over het algemeen minder schade veroorzaken dan brandganzen, is bij verjaging met ondersteunend afschot de aanwezigheid van kolgans, brandgans of grauwe gans op schade gevoelige percelen leidend voor de beheerinspanning. De FBE is bij directe schadebestrijding geen voorstander van quotums. Wel wordt aan de jagers gevraagd om rekening te houden met de seizoen dynamiek van de verschillende soorten. Kolganzen zijn met name aanwezig in de maanden november, december en januari; dit zijn daarmee de meest geschikte perioden voor schadebestrijding. Brandganzen arriveren in dezelfde periode maar verblijven vaak tot halverwege mei en in grotere groepen. Er is geen sprake van een populatiedoelstelling voor deze ganzensoorten, afschot dient dan ook plaats te vinden in relatie tot het risico op schade.

Wijziging omgevingsverordening artikel 5.24 vrijstelling winterganzen

Per 2 april 2026 is de derde wijzigingsverordening Fryslân in werking getreden. Eerdere voorschriften 9 en 10 van artikel 5.24 zijn geschrapt; waardoor een meldingsbewijs niet langer noodzakelijk is. Jagers kunnen gebruikmaken van de vrijstelling zonder machtiging- of meldingsbewijs. De vrijstelling is verruimd van een *halfuur* naar een *uur* voor zonsopkomst tot een *uur* na zonsondergang en er mogen elektronische lokmiddelen worden toegepast. Er is niet langer een verbod op verjaging met ondersteunend afschot op vanuit de nachtelijke rustgebieden opvliegende ganzen. De beperking van het aantal geweerhouders in het veld is ook komen te vervallen, alsook het maximumaantal te schieten ganzen. De uitvoerders dienen zich ten allen tijden te houden aan de resterende voorschriften van artikel 5.24. U kunt deze [\[hier\]](#) vinden. Registraties kunt u melden onder de vrijstelling [VR] in het FRS.

Faunabeheerplan Predatiebeheer

Het faunabeheerplan predatiebeheer en de onderliggende vergunningen lopen op 30 juni 2026 af. De FBE heeft op 5 november 2025 een verlengingsverzoek ingediend bij de provincie om deze met twee jaar te verlengen ([artikel 5.9](#), omgevingsverordening provincie Fryslân). Wij verwachten hier binnenkort uitsluitel over te krijgen vanuit de provincie.

Nieuwsbrief Faunabeheereenheid Fryslân

In dit document zijn [hyperlinks](#) naar betreffende informatie ingevoegd. Deze kunt u op uw computer of telefoon aanklikken om doorgeleid te worden.

Mochten er ideeën of aanvullingen zijn voor de volgende nieuwsbrief? Geef deze dan door via info@fbefryslan.nl

Beheermogelijkheden

Populatiebeheer grauwe gans

Afschot Koppelvormer grauwe gans **Februari**

Tijdens de maand februari is er gebruik gemaakt van koppelvormer-afschot grauwe gans onder de vergunning populatiebeheer. De brede toepassing van deze maatregel in combinatie van afschot in het vroege voorjaar is een belangrijk middel op de populatie grauwe gans nog voor de aanwas van nieuwe pullen terug te dringen. Het uitbreiden van de periode inclusief maart is bij de provincie aangevraagd, voor nu kan in de maand maart enkel onder de provinciale vrijstelling grauwe ganzen geschoten worden.

Legselbeheer grauwe gans **1/1/2026-31/5/2026**

De FBE heeft zoveel mogelijk terrein-beherende organisaties, waaronder de gemeenten, aangeschreven om ze te attenderen op de mogelijkheid om de maatregel legselbeheer grauwe gans (januari t/m mei) uit te voeren als onderdeel van de vergunning populatiebeheer. Vanuit de registratie wordt duidelijk dat steeds meer organisaties gebruik maken van de vergunning. Grondgebruikers kunnen zelf voor hun eigen percelen ook een machtiging aanvragen in SRS of via de plaatselijke WBE.

Afschot grauwe gans **1/4/2026-30/9/2026**

De machtiging voor afschot grauwe gans per 1 april staat voor de WBE's klaar in het FRS. In 2025 is er door u allen grote inzet gepleegd (zie ook informatie beheer 2025 later in deze nieuwsbrief). Bij vragen over deze machtiging kunt u de [FBE contacteren](#) of uw lokale wildbeheereenheid (u kunt de WBE's binnen Fryslân vinden via [onze website](#)).

Verjaging met ondersteunend afschot overwinterende ganzen

- *Brandgans:* **van 1 oktober t/m 31 mei**
- *Grauwe gans en kolgans:* **van 1 oktober t/m 31 maart**

Grauwe ganzen, kolgansen en brandgansen kunnen vanaf 1 oktober worden bejaagd op basis van de provinciale vrijstelling in het kader van schadebestrijding. De vrijstelling biedt grondgebruikers en jagers de mogelijkheid om ganzen te verjagen met ondersteunend afschot, van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang, op percelen met kwetsbare gewassen, nieuw ingezaaid gras en blijvend grasland. Lokmiddelen, inclusief elektronisch, zijn toegestaan. Bij kwetsbare gewassen (na 1 augustus volledig nieuw ingezaaide percelen gras van minimaal 1 ha en percelen met nog oogstbare akker- en tuinbouwgewassen) geldt de voorwaarde dat er vooraf minimaal twee preventieve maatregelen tegelijk ingezet moeten worden: één auditieve en één visuele. Bij doorgezaaid gras zijn preventieve maatregelen niet verplicht. Binnen ganzenfoerageergebieden en in een zone van 150 meter rondom in gebruik zijnde slaappleaatsen is afschot niet toegestaan, tenzij er maatwerkafspraken zijn gemaakt.

- [Schadebestrijding grauwe gans en kolgans eindigt op 31 maart; vanaf 1 april start populatiebeheer grauwe gans](#)

Vos en zwarte kraai

In de gehele provincie mogen, in het kader van predatiebeheer, **jaarrond** vossen en zwarte kraaien geschoten worden ter bescherming van weidevogels. Aanvullend kunnen aangewezen jagers de vos in de [nachturen](#) van **1 december t/m 30 juni** beheren met behulp van lichtbak of nachtzichtapparatuur in de weidevogelkansgebieden; hiervoor zijn in november j.l. de machtigingen aan de uitvoerders verstrekt.

Steenmarter **1/12/2026-30/06/2026**

Het steenmarterbeheer in Fryslân wordt uitgevoerd door aangewezen personen vanuit de weidevogelcollectieven in samenspraak met de plaatselijke WBE's. Dit gebeurt met vangmiddelen zoals kastvallen, vangkooien, vangstokken en vangnetten. De provinciale [toestemmingsbesluiten steenmarter](#) gelden jaarlijks van 1 december tot en met 30 juni (*huidige looptijd tot 30 juni 2026*). Na een eerdere schorsing door de Rechtbank Noord-Nederland (3 oktober 2025) is het beheer op **18 december 2025 weer toegestaan door de Raad van State**. Daarbij is het quotum vastgesteld op 250 steenmarters. Het beheer is inmiddels hervat in 24 van de 27 weidevogelgebieden; drie gebieden voldoen momenteel nog niet aan de gestelde criteria.

Reeënbeheer in het kader van verkeersveiligheid

Het beheer van reeën is op 1 augustus 2025 van start gegaan. Het **beheerjaar 2025** eindigt op 31 maart 2026, en het nieuwe **beheerjaar 2026** start op 1 april.

- *Bokken en kalveren:* **Jaarrond**
- *Geiten:* **vanaf 1 September tot en met 31 maart**

Rattenbestrijding Fryslân

In Fryslân verloopt het aanvragen van een vergunning/maatwerkbesluit voor rattenbeheersing via de Provincie en niet via de FBE. Provincie Fryslân heeft een factsheet opgesteld met betrekking tot rattenbeheersing en het aanvragen van een maatwerkbesluit/vergunning. Deze factsheet van Provincie Fryslân is [hier](#) te downloaden.

Deze en andere lopende vergunningen zijn te vinden in FRS en op de website: <https://fbefryslan.nl/bibliotheek/> Zorg dat u als jachtakte-/vergunninghouder op de hoogte bent van de geldende voorschriften die zijn opgenomen in de besluiten.

Schadebestrijding Winterganzen - informatieblad *Adequaat gebruik*

De meeste grondgebruikers zullen een tegemoetkomingsaanvraag voor ganzen schade gaan aanvragen of hebben dit inmiddels al gedaan. Hierbij geven zij de datum aan waarop de schade is geconstateerd, deze moet binnen 7 werkdagen gemeld zijn. Vanaf deze datum wordt er getoetst of er 'adequaat' (minimaal 2 keer in de week) gebruik is gemaakt van de beschikbare vergunningen. Dit betekent voor grauwe gans, kolgans en brandgans dat er twee bejaagacties per week moeten worden uitgevoerd op of nabij een cluster van schadepercelen tot aan de datum van de aftaxatie van de schade. Bejaagacties met resultaat afschot = 0 is hierbij ook een geldige registratie voor adequaat gebruik. Verjaagacties tellen niet mee in de toetsing voor adequaat gebruik. Onder verjaagacties worden alle handelingen gerekend die niet onder een actieve vergunning vallen.

Adequaat gebruik op percelen binnen foerageergebied

- Zo snel het gedoogbeleid binnen een ganzenfoerageergebied vervalt dient gebruik te worden gemaakt van de beschikbare vergunningen om schade te voorkomen. Dit is 1 april voor reguliere ganzenfoerageergebied en 1 juni voor soort-specifieke ganzenfoeragegebieden.

Waar wordt niet getoetst op adequaat gebruik

Er wordt niet getoetst op adequaat gebruik op percelen waar via het Anlb een weidevogelbeheerpakket op is afgesloten. BIJ12 heeft een kaart waarmee deze toets wordt uitgevoerd; grondgebruikers hoeven dus geen kopie aan te leveren van de beheerpakketten. Zie [\[link\]](#) bij "Weidevogels"

Registratie bejaagacties

Alle vormen van afschot moet volgens de bestaande vergunningen en de provinciale vrijstelling binnen 24 uur geregistreerd worden in het FRS. *Let op: in FRS kunnen registraties maximaal 7 dagen in het verleden worden geregistreerd, later registreren of het nasturen van bejaaggegevens via de mail of post is niet mogelijk!*

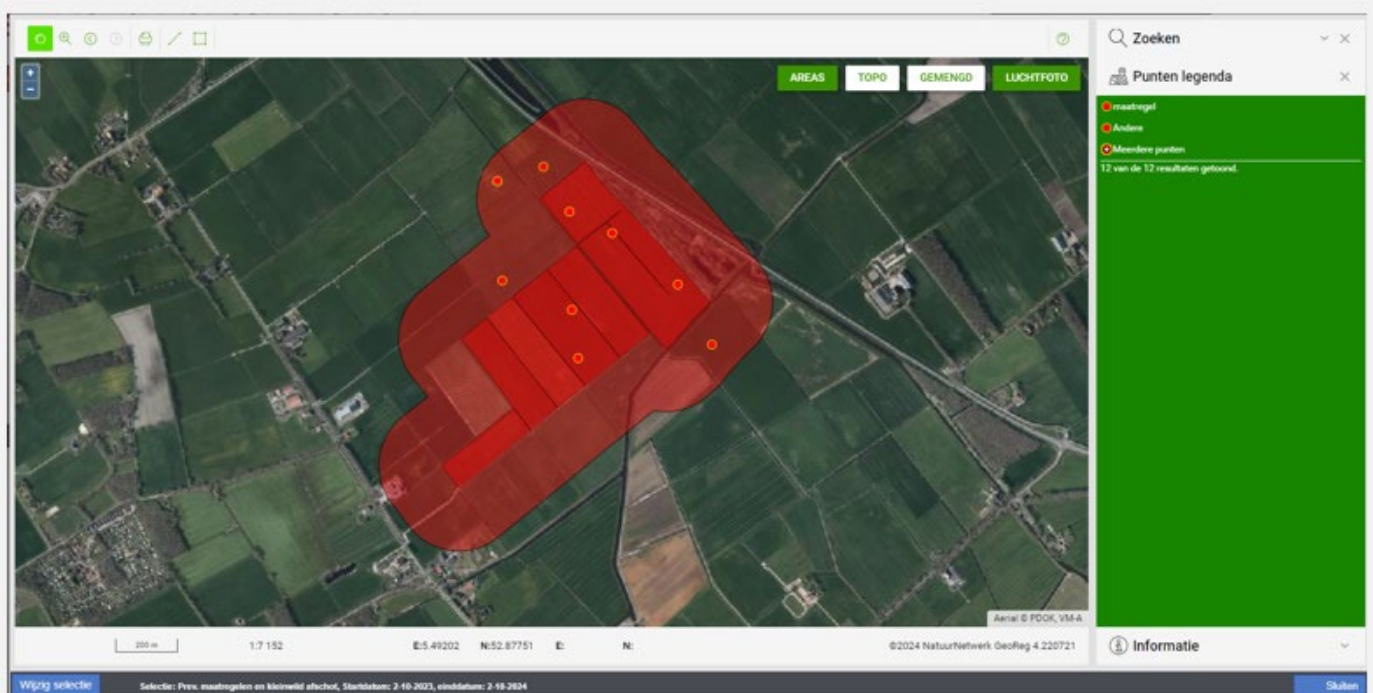
Toetsing adequaat gebruik door BIJ12

BIJ12 toetst per tegemoetkomingsaanvraag of adequaat gebruik is toegepast. Hierbij toetst BIJ12 aan een cluster van schadepercelen en niet per individueel perceel. Een door de boer ingediende tegemoetkomingsaanvraag kan uit aaneengesloten percelen bestaan of uit meerdere percelen op afstand van elkaar. Alle percelen die gelijktijdig met hetzelfde type gewas zijn ingediend voor een tegemoetkoming in de schade behoren tot een en dezelfde aanvraag en daarmee tot één cluster van schadepercelen (herkenbaar aan hetzelfde TKA- aanvraag nummer).

Bij het toetsen op adequaat gebruik kijkt BIJ12 naar alle geregistreerde (soort specifieke) bejaagacties binnen 200 meter van het cluster van schadepercelen. De onderliggende machtiging, uitvoerende jager of resultaat van de bejaagactie zijn hierin niet van belang. Er wordt aan adequaat gebruik voldaan wanneer er:

- BIJ12 toetst het adequaat gebruik op basis van de uitgevoerde bejaagacties. Deze acties moeten door de jager geregistreerd worden in het [faunaschaderegistratiesysteem](#) (FRS). De bejaagacties moeten zijn verricht op de opgegeven schadepercelen of in een buffer van 200 meter rondom de percelen (zie voorbeeld onder). Ook afschotpogingen waarbij geen dieren zijn gedood, tellen mee voor het adequaat gebruik en moeten worden geregistreerd als **bejaagactie met afschot = 0** (Bij het melden van afschot binnen FRS, kiest u bij **+afschot of maatregel toevoegen, grondslag, maatregel (Bejaagd): inspanning verricht zonder resultaat** aanvinken). Verjaagacties met bijvoorbeeld een vogelafweerpistool of het geweer als akoestisch middel tellen niet mee voor het adequaat gebruik.

De verjaagactie met ondersteunend afschot kan onder zowel de *vrijstelling* of de *Algemene* machtiging worden geregistreerd. Ook een registratie onder een *Perceelsgebonden* machtiging telt mee.

Langere tijd geen ganzen aanwezig?

Zijn er voor lagere tijd geen ganzen aanwezig dan kan dit in FRS geregistreerd worden als *geen ganzen aanwezig* of kan door de grondeigenaar het BIJ12 [formulier afwezigheid ganzen](#) worden ingevuld. Instructie staat op het formulier.

Rechtszaken faunabeheer Fryslân

Steenmarter

De [Raad van State heeft het steenmarterbeheer in Fryslân voorlopig weer mogelijk gemaakt](#), nadat de rechtbank dit eerder had stilgelegd. In afwachting van de behandeling van het hoger beroep mogen tot en met 30 juni 2026 maximaal 250 steenmarters worden gevangen en gedood in weidevogelgebieden.

Lichtbak vos

Er loopt momenteel nog een beroepszaak, datum is nog niet vastgesteld

Standgans grauwe gans

Na een eerdere positieve uitspraak door de commissie rechtsbescherming in het kader van populatiebeheer grauwe gans, hebben de bezwaarmakers nu een beroepszaak gestart. Er is nog geen datum vastgesteld.

Damhert Oranjewoud-Katlijk

Na eerdere positieve uitspraken bij de voorzieningenrechter en positief advies van commissie rechtsbescherming in het kader van damhertenbeheer Oranjewoud-Katlijk, hebben de bezwaarmakers nu een beroepszaak gestart. Er is nog geen datum vastgesteld.

Kat (verwilderd)

De Raad van State heeft op [25 maart 2026 geoordeeld](#) dat de provincie Fryslân de bestaande opdracht om verwilderde katten te mogen bestrijden niet hoeft in te trekken. De zaak draaide niet om de vraag óf het doden van verwilderde katten inhoudelijk gerechtvaardigd is, maar of er nieuwe omstandigheden zijn die aanleiding geven om [een oud besluit \(uit 2005\)](#) te herzien. Volgens de Afdeling is daarvan geen sprake. Nieuwe beleidsstukken, zoals de Nota Faunabeleid Fryslân 2021, leiden niet automatisch tot een andere beoordeling, omdat het onderliggende beleid niet wezenlijk is gewijzigd. Ook argumenten over alternatieven (zoals vangen en castreren), maatschappelijke weerstand en onduidelijkheid over de omvang van schade zijn volgens de Raad van State onvoldoende om te spreken van gewijzigde omstandigheden.

Nieuwe dossierhouders binnen de FBE Fryslân

Vanuit de FBE zijn onlangs twee nieuwe mensen aangesteld in het kader van **ondersteuning WBE's** en **grofwild**. De projectleider "**WBE's**" ondersteunt WBE's in hun ontwikkeling naar robuuste en toekomstbestendige organisaties door structuur, afstemming en praktische begeleiding te bieden. De dossierhouder "**grofwild**" neemt de taken binnen de FBE omtrent reeën- en damherten over.

Projectleider Wildbeheereenheden – [Keimpe Strikwerda](#)

"Mijn naam is Keimpe Strikwerda (67). Ik woon in Gorredijk en ben sinds januari met pensioen. Na een lange loopbaan bij Provincie Fryslân, waar ik onder meer werkzaam was in de infratechniek en later als leidinggevende binnen de domeinen landbouw, natuur en water, blijf ik mij graag inzetten voor het landelijk gebied. In mijn werk heb ik brede ervaring opgedaan met dossiers zoals ganzenbeheer, damherten en reeën, en heb ik veel samengewerkt met bestuur en politiek. Momenteel ben ik voorzitter van de Bond van Friese VogelWachten (BFVW) en betrokken bij diverse organisaties, waaronder BoerenNatuur Fryslân en terreinbeherende organisaties. Ook ben ik actief binnen een vogelwacht en een WBE. Mijn betrokkenheid bij natuur en faunabeheer loopt als een rode draad door mijn leven, zowel praktisch in het veld als bestuurlijk. Binnen FBE Fryslân zet ik mij in voor het project 'Ondersteuning WBE's', met als doel WBE's te faciliteren en versterken bij de uitvoering van hun taken."

Grofwild – [Jacob Swart](#)

"Mijn naam is Jacob Swart (63), getrouwd met Petra en woonachtig in Sexbierum. Ik jaag al bijna 45 jaar en ben in het dagelijks leven werkzaam als landbouwkundige bij een landelijk opererende coöperatie. Vanuit mijn functie geef ik regelmatig lezingen aan telers en boeren in de noordelijke provincies en ben ik goed op de hoogte van regionale vraagstukken. Ik heb bestuurlijke ervaring opgedaan binnen de gemeenteraad, het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân en bij de KNJV en een WBE. Sinds 2015 ben ik bestuurslid en regiocoördinator van Vereniging Het Ree. Veel WBE's kennen mij van de reewildevalecties, wildmerkuitreikingen en workshops. Binnen FBE Fryslân zet ik mij in voor het dossier grofwild, met als doel het beheer van reeën en damherten verder te versterken."

Faunabeheer Fryslân 2025

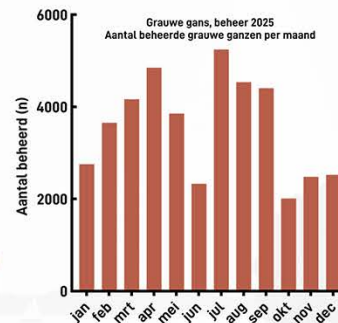
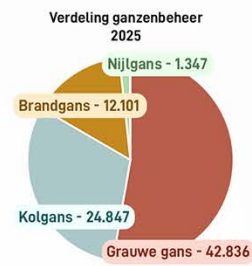
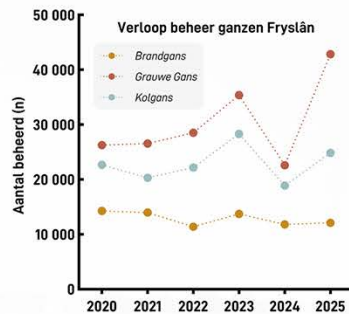
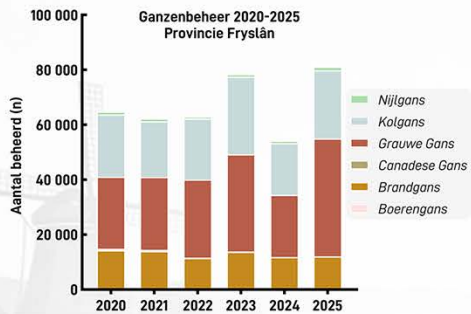
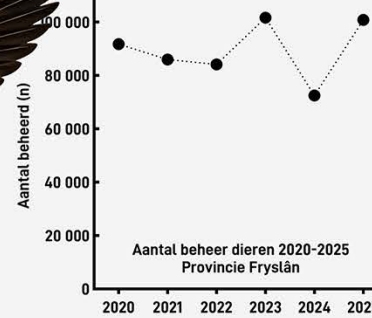
Beheer 2025 in getallen

In totaal zijn er in 2025 101.490 dieren beheerd door de Friese wildbeheereenheden. Onderdeel hiervan waren 81.195 beheerde ganzen, 13.426 wildsoorten, 6.129 dieren in het kader van predatiebeheer en 735 grofwild. Daarnaast zijn er 5.803 grauwe ganzen-eieren beheerd in 1.058 nesten.

In totaal zijn deze beheerinspanningen geregistreerd door 825 gebruikers in het faunaregistratie-systeem. Hierbij waren er 69.508 geregistreerde acties, waarvan 28.316 bejaagacties en 31.405 verjaagacties op ganzensoorten. Daarnaast waren er 5.792 geregistreerde acties in het kader van predatiebeheer.

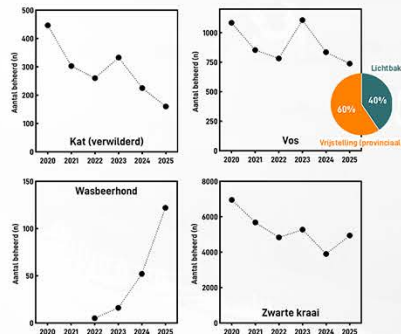
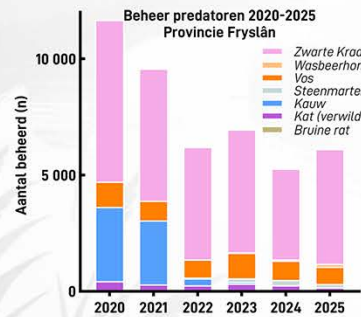
Progress

Gezamenbeheer 2025

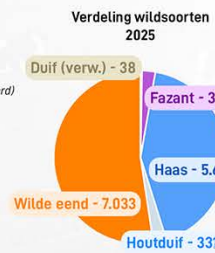
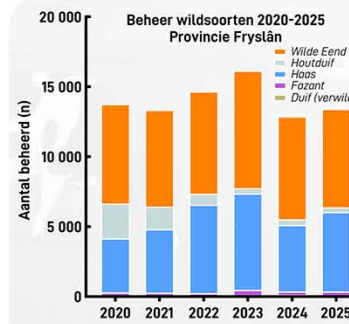
In totaal zijn er in 2025 81.195 ganzen beheerd. Het grootste aandeel hiervan waren 42.836 beheerde grauwe ganzen. Dit is een toename in het totale aantal beheerde grauwe ganzen in vergelijking met alle voorgaande jaren. Daarnaast waren de kolgans (24.847 ganzen) en brandgans (12.101 ganzen) beheerd, deze aantallen zijn in lijn met voorgaande jaren.

De meeste ganzen zijn beheerd in WBE De Lytse Súdwesthoeke (12.620 ganzen), maar ook WBE's de Marren (8.709), de Middelsee (9.401), Skasterlân (9.662) en Utingeradeel (8.758).

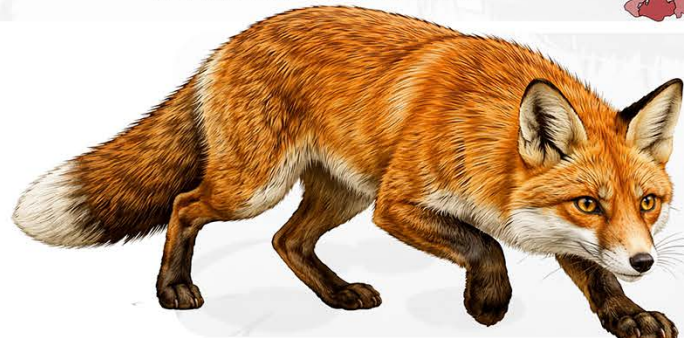
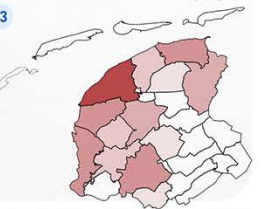
Predatiebeheer 2025

In totaal zijn er in 2025 6.129 predatoren beheerd in de provincie Fryslân. Dit is een stabilisatie in het aantal dat in de voorgaande jaren is beheerd. Hierbij was de zwarte kraai de meest beheerde soort (4.941 kraaien). Er zijn in 2025 ook vos (738), wasbeerhond (122), verwilderde kat (160) en steenmarter (148) beheerd.

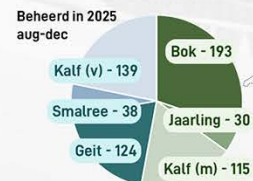
Wildsoorten 2025

In totaal zijn er in 2025 13.426 dieren bejaagd die behoren tot de wildsoorten. Hiervan waren het grootste deel wilde eend (7.033) en haas (5.693). Opvolgend zijn er houtduiven (331), fazanten (331) en verwilderde duiven (38) bejaagd.

Reeënbeheer 2025

Reeënbeheer is in 2025 gestart op 1 augustus. In de periode van 1 augustus tot en met 31 december, zijn er 639 reeën beheerd. Hierbij zijn de meeste reeën beheerd in gebieden waar valwild het hoogste is. Het beheerjaar loopt nog tot en met 31 maart 2026. Tot en met 26 maart 2026 zijn 1.348 reeën beheerd.

Damhertenbeheer 2025

Het beheer van damherten in Oranjewoud-Kattijk wordt uitgevoerd door WBE Aengwirden-Schoterland. Hierbij is het beheer van start gegaan begin oktober 2025. In de periode tot en met 31 december 2025 zijn er 96 damherten beheerd. Hiervan waren er 49 hinden, 18 smaldieren en 29 kalveren.

Het beheerdoel in dit gebied is om 250 dieren per beheerjaar te beheren. Stand van zaken op 26 maart 2026 zijn er in totaal 194 damherten beheerd in Oranjewoud-Kattijk.

Tellingen voorjaar 2025

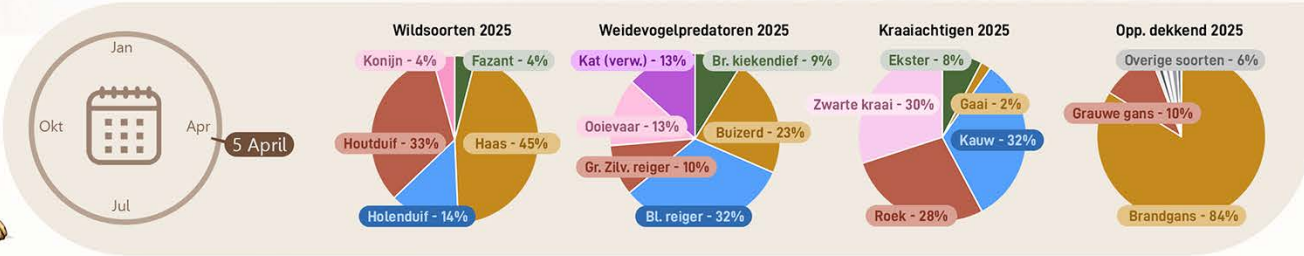
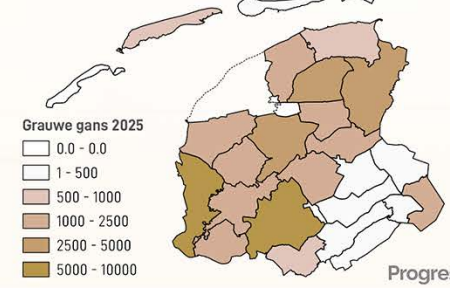
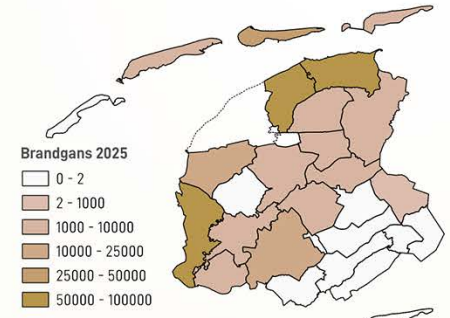
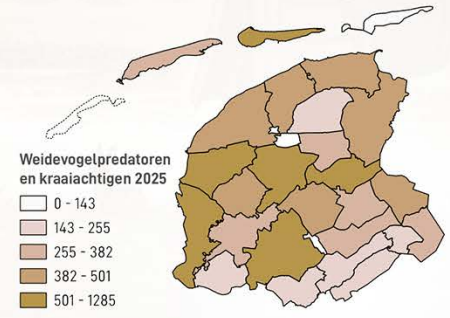
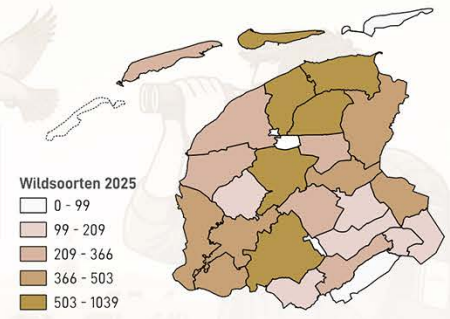
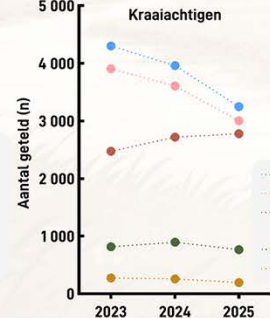
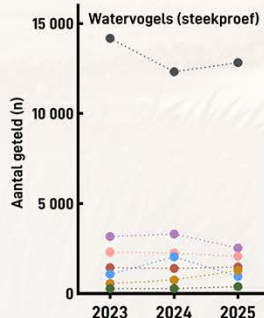
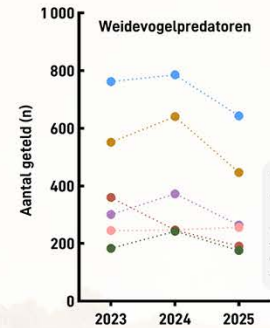
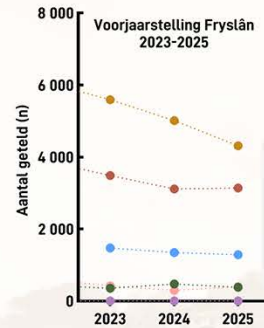
Op zaterdag 28 maart is de voorjaarsstelling van 2026 gepland. In deze nieuwsbrief willen we daarom stilstaan bij de resultaten van de voorjaarsstellingen van afgelopen jaar. Zodra de resultaten van de tellingen in 2026 compleet zijn, zal de FBE hierover terugkoppelen.

Voorjaarsstelling 2025 (steekproeftelling)

Tijdens de voorjaarsstelling 2025 op 5 april zijn er in totaal 24 diersoorten geteld in 239 telgebieden. In totaal zijn er 62.307 dieren geteld in 2 telronden, waarbij er een berekend aantal van 40.869 dieren als MNA zijn geteld (MNA: Minimum Number Alive wordt berekend a.d.h.v. de getelde dieren over 2 telronden per telgebied en is een maat van het minimum aantal aanwezige dieren in de gebieden).

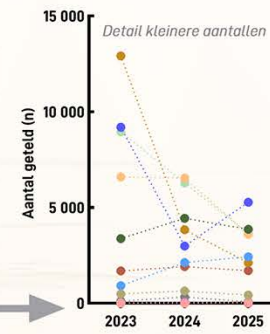
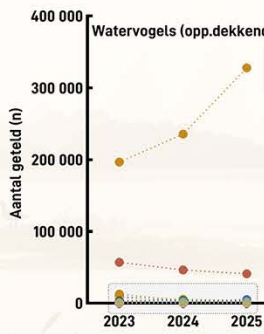
Hiervan waren er 9.524 wild, 10.000 kraaiachtigen, 21.556 watervogels en 1.977 weidevogel-predatoren. Deze telling in het voorjaar betreft een steekproef en vormt een momentopname van de waargenomen aanwezigheid van soorten. De resultaten geven geen exacte populatieomvang weer, maar dienen als index voor trends en relatieve veranderingen in de tijd. Interpretatie vindt plaats met inachtneming van factoren die de detectiekans beïnvloeden.

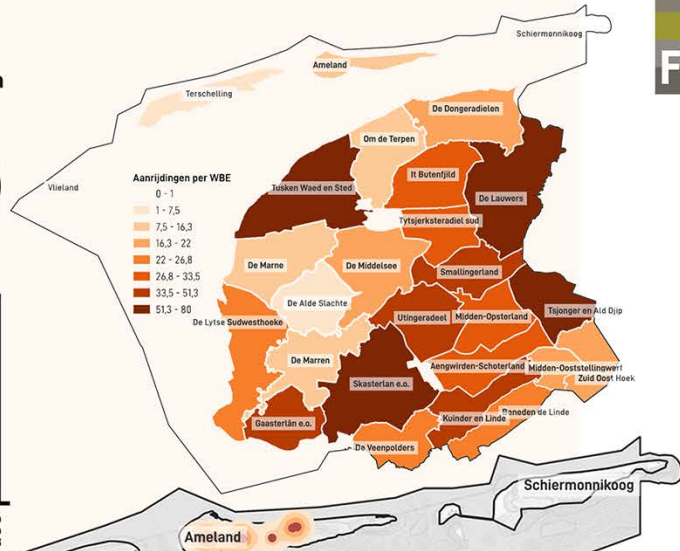
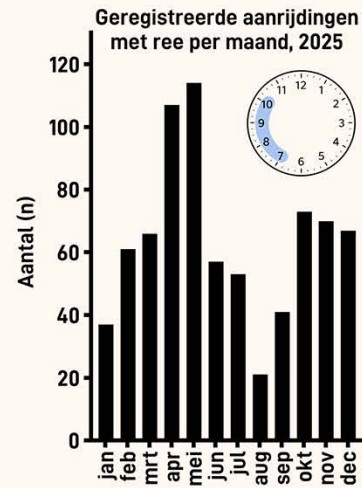
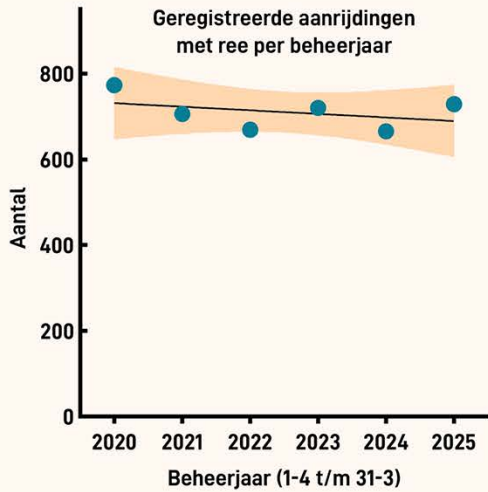
Faunatelling 2025 (oppervlakedekkend)

De oppervlakedekkende telling wordt uitgevoerd aansluitend op de ochtendronde van de voorjaarsstelling, en heeft tot doel een vollediger beeld te geven van de aanwezigheid en verspreiding van watervogels binnen de wildbeheereenheden. Hoewel de dekking van de telgebieden een nauwkeuriger beeld oplevert van de ruimtelijke verdeling, blijft ook deze telling een momentopname en onderhevig aan factoren die de detectiekans beïnvloeden.

Tijdens deze telling zijn 14 soorten watervogels geteld in 185 telgebieden. In totaal zijn 392.059 dieren geteld in een enkele telronde (ochtend). Hierbij waren de brandgans (327.865 stuks) en grauwe gans (40.970) het meeste geteld.

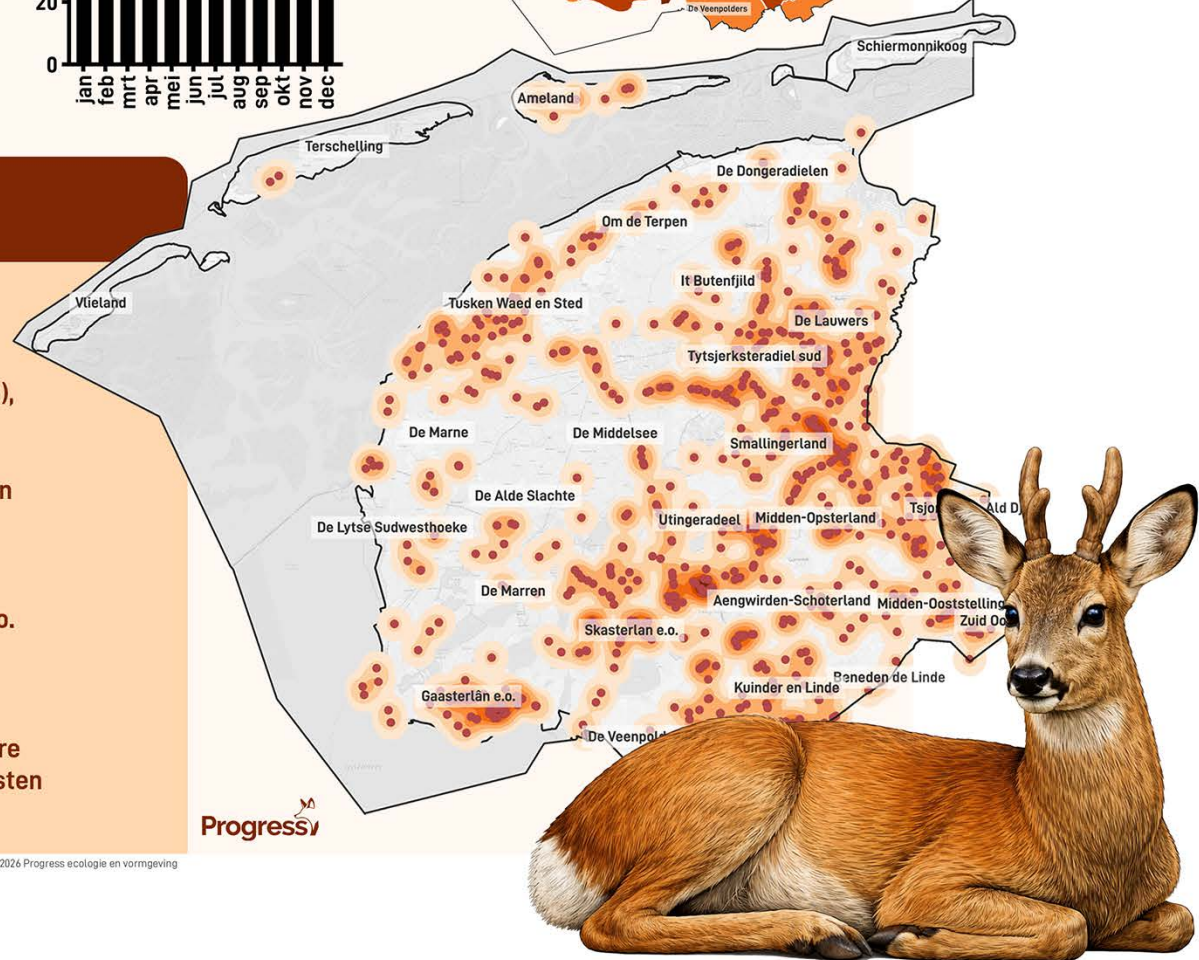
Disclaimer: De data weergegeven in het overzicht zijn met zorg samengesteld, desondanks kunnen onjuistheden of wijzigingen niet worden uitgesloten en kunnen hieraan geen rechten worden ontleend. © 2026 Progress ecologie en vormgeving

Wildaanrijdingen 2025 - Ree

In 2025 zijn er in totaal 767 gevallen van wildaanrijdingen met reeën geregistreerd. Per beheerjaar valt dit in lijn met het aantal geregistreeerde aanrijdingen met reeën in de voorlopende jaren. De verdeling van geregistreeerd aangereden reeën bedroeg 174 bokken (23%), 47 jaarlingen (6%), 35 kalveren (m, 5%), 150 geiten (20%), 65 smalreeën (8%) en 44 kalveren (v, 6%). Daarnaast was het in 252 (33%) van de geregistreeerde aanrijdingen met reeën niet genoteerd tot welke categorie deze behoorde. De meeste aanrijdingen werden geregistreeerd in de maanden april (107) en mei (114), en een najaarspiek vanaf oktober. Door het gehele jaar waren de geregistreeerde aanrijdingen voornamelijk in de ochtend, tussen 7:00 en 10:00.

De meeste geregistreeerde aanrijdingen met reeën vond plaats in WBE Skasterlân e.o. (80) met daaropvolgend in WBE De Lauwers (74). Geografisch vinden de meeste geregistreeerde aanrijdingen plaats rondom A- en N-wegen waar ook de dichtheid getelde reeën het hoogste ligt. De dichtheid van geregistreeerde aanrijdingen ligt voornamelijk in het midden en (zuid)-oosten van de provincie, maar er zijn ook hogere dichtheden van geregistreeerde aanrijdingen met reeën waargenomen in het zuidwesten en noordwesten van de provincie.

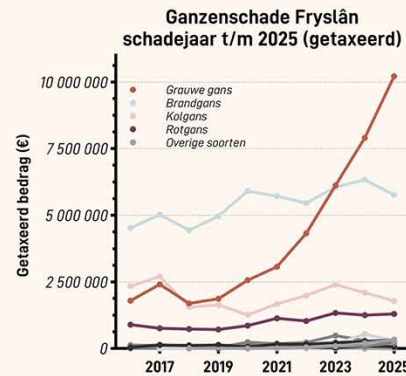
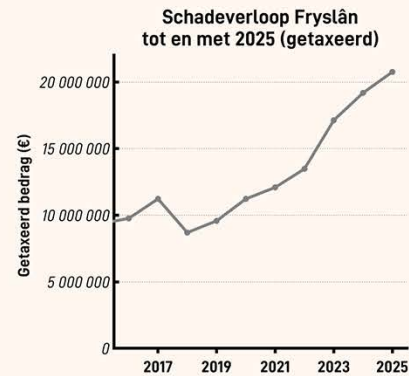
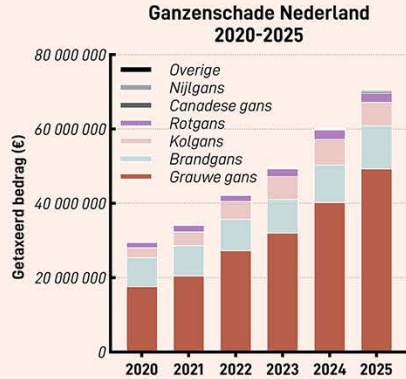
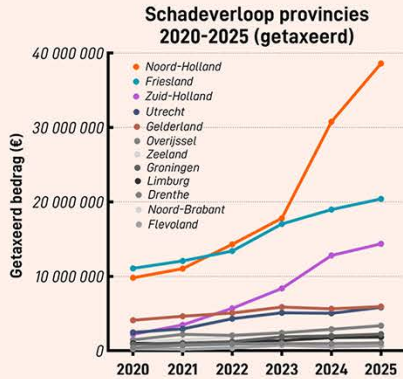
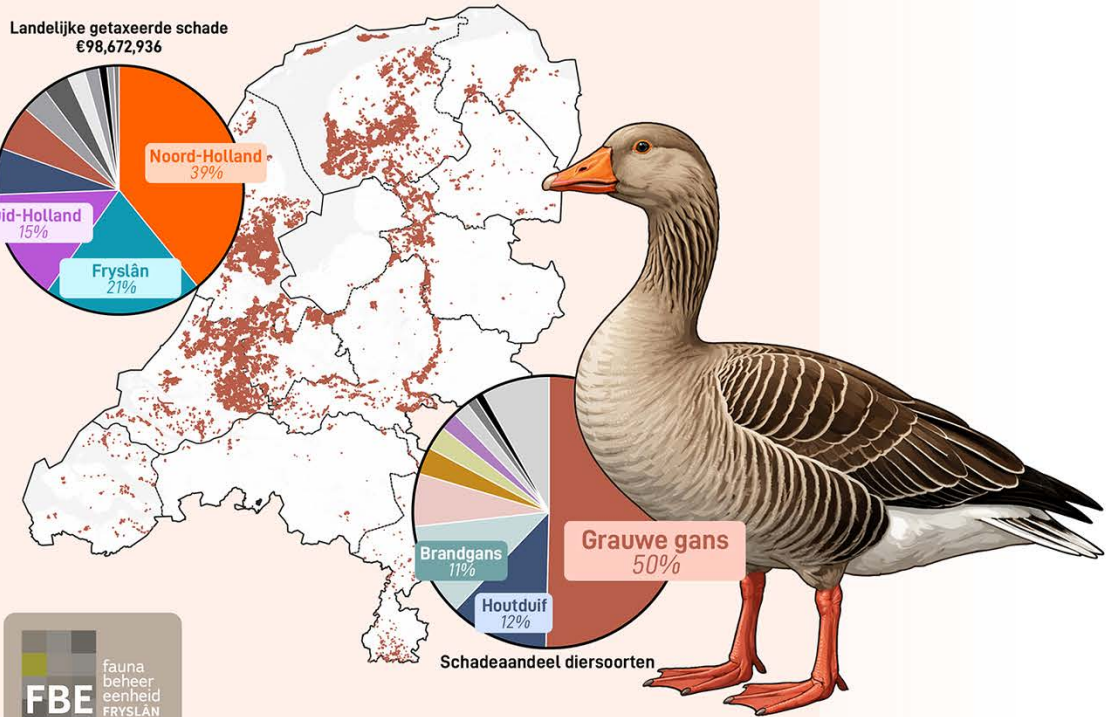
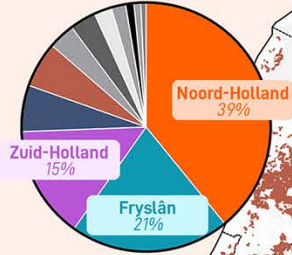
Faunaschade Nederland 2025

Gebruik: Ontwerp: Progress - Publicatie: 11-01-2026

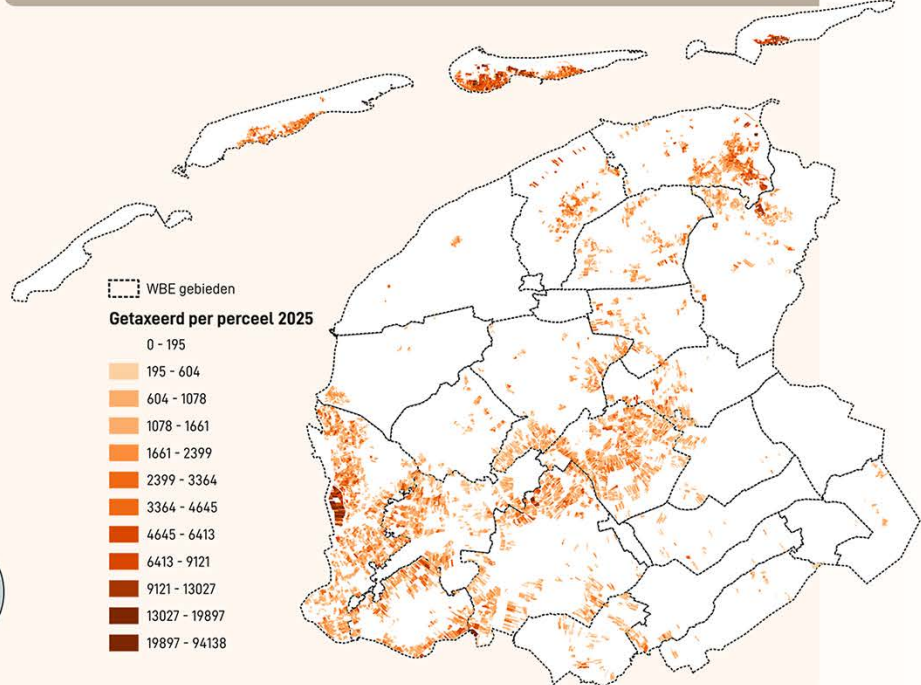
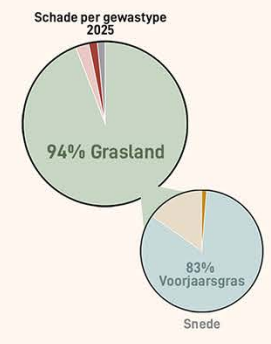
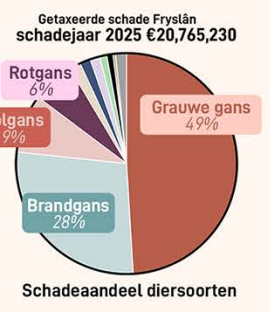
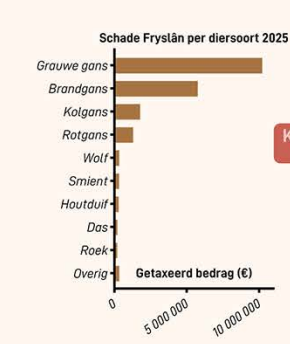
De faunaschade is in 2025 opnieuw toegenomen in vergelijking tot voorgaande jaren. In totaal is er in schadejaar 2025 €98 miljoen getaxeerd, waarbij de meeste schade is geregistreerd in Noord-Holland (39%). De faunaschade in Nederland wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door ganzensoorten, waaronder voornamelijk grauwe ganzen (50%).

In Fryslân is een vergelijkbaar patroon zichtbaar, met een getaxeerde schade van €20 miljoen; dit is een toename van 8% ten opzichte van 2024. Ook in Fryslân wordt de meeste getaxeerde schade toenemend veroorzaakt door grauwe ganzen (49%). Hierbij gaat het veelal om schade aan grasland (94%) in de eerste snede (83%). Door de gehele provincie zijn schadepercelen getaxeerd, waarbij de hoogste taxaties relativeren aan de leefgebieden van grauwe ganzen in Südwest-Fryslân, De Fryske Marren, de Waddeneilanden en Noardeast-Fryslân.

Landelijke getaxeerde schade
€98,672,936

Faunaschade Fryslân 2025

Disclaimer: De data weergegeven in het overzicht zijn met zorg samengesteld; desondanks kunnen onjuistheden of wijzigingen niet worden uitgesloten en kunnen hieraan geen rechten worden ontleend. © 2026 Progress ecologie en vormgeving